

Wyschywanka Вишиванка

Parlament
der Bäume

27. Juni – 17. Juli 2022
Kunstinstitution

Wyschywanka

Ein Ausstellungsprojekt mit
geflüchteten Künstlerinnen
aus der Ukraine

Traditionell bestickte Hemden (ukrainisch: *Wyschywanka*) sind fester Bestandteil der ukrainischen Nationaltracht. Das Muster der Ornamente, die Gestaltung und die Farben wurden von Generation zu Generation weitergegeben und sind zur Tradition geworden. Während der Zeit des stalinistischen Holodomor wurden die bestickten Hemden versteckt und mitunter in der Erde vergraben. Das öffentliche Tragen führte zu Verfolgungen. Doch nach der Ausrufung der Unabhängigkeit erlebte das bestickte Hemd eine „zweite Geburt“ und wurde zu einem echten Symbol der unabhängigen Ukraine. Traditionell bestickten Frauen Hemden für ihre Männer, um sie vor Krankheiten, Unglück, oder einer Kugel im Krieg zu schützen. Wyschywanka ist auch Talisman und Symbol der Hoffnung auf ein baldiges Wiedersehen mit den Liebsten.

In der Kunstinstitution *Wyschywanka* sind die Hemden künstlerisch verfremdet: 19 vor dem Krieg in der Ukraine geflüchtete Frauen, die in der Ukraine fast alle in kreativen Berufen tätig waren, haben diese liebevoll auf geschnittenen Trägern aus Sperrholz gestaltet. Sie sind Kunst und Erinnerungsarbeit, um Traditionen in Zeiten des Krieges zu bewahren.

Der Idee und dem Konzept der Berliner Künstlerinnen Maria und Natalia Petschatnikov folgend werden die in vielerlei Hinsicht symbolträchtigen Kunstwerke an einem ebenso mit vielschichtigen Bedeutungen aufgeladenem Ort ausgestellt: Im Parlament der Bäume gegen Krieg und Gewalt mitten im Regierungsviertel der deutschen Hauptstadt. Hier schuf der Umwelt- und Kunstaktivist Ben Wagin seit 1990 einen Nachdenk- und Kunstort auf dem einstigen Streifen der Berliner Mauer, bei dem es um die grundsätzliche Verdammung jeder Form von Krieg und Gewalt geht. Wo sonst sollte *Wyschywanka* von der Stiftung Berliner Mauer, die den Geflüchteten seit Monaten Räume öffnet, gezeigt werden als in der unmittelbaren Nähe zum politischen Entscheidungszentrum Deutschlands?

Eröffnung
am 27. Juni 2022
um 18:30 Uhr

Musikalische Begleitung
Rostislav Mazurkevich

**Kreativer Workshop für Kinder
und Erwachsene**
am 10. Juli 2022 von 12–17 Uhr

Вишиванка

Виставковий проект з
художниками-біженцями
з України

Вишиванка є невід'ємною частиною українського національного вбрання. Цей прикрашений вишитими орнаментами та квітами одяг передавав із покоління в покоління культурні традиції українського народу, був водночас оберегом та прикрасою. У кожній місцевості та навіть у кожній родині вишиванки мали свої особливості у візерунках, кольорах, у тому, як вони були пошиті. За часів сталінського Голодомору було заборонено носити цей одяг на людях: це могло призвести до переслідувань із боку влади. Тож люди ховали вишиванки в скринях та навіть закопували. Після проголошення державної незалежності та, особливо, після Майдану, вишиванка пережила „друге народження“ і стала справжнім символом незалежної вільної України.

За традицією, українські жінки робили вишиванки для своїх чоловіків, щоб захистити їх від хвороби, нещастя, кулі на війні. Вишиванка – це талісман та уособлення надії на найскорішу зустріч з коханим.

У мистецькому проєкті *Вишиванка* цей одяг – оберег не вишитий, а з любов'ю та турботою розписаний по дереву 19 жінками, які вимушені були залишити Україну через війну. Більшість учасниць проєкту є представницями творчих професій. Усвідомлення минулого через мистецтво, збирання традицій під час війни та перетворення особистого досвіду у живопис – усе це і є основним завданням цього художнього проєкту.

Авторки проєкту, берлінські художниці Марія та Наталія Печатнікови, для розташування художніх об'єктів, що наділені глибоким символічним змістом, обрали місце, яке має свою особливу історію. Це „Парламент дерев проти війни та насильства“. Тут, у центрі урядового кварталу німецької столиці, на території, де раніше проходила Берлінська стіна, художник та еко-активіст Бен Вагін, починаючи з 1990 року, створював відкритий простір думки та творчості, фундаментом якого є засудження всіх форм війни та насильства. Дійсно, у центрі прийняття найважливіших політичних рішень Німеччини доречно представити мистецький проєкт *Вишиванка*. Проєкт реалізований за підтримки фонду „Берлінської стіни“, який вже кілька місяців відчиняє свої двері для біженців з України.

Parlament der Bäume gegen Krieg und Gewalt
Schiffbauerdamm, neben Hausnummer 40
(Bundespressekonferenz), 10117 Berlin

www.stiftung-berliner-mauer.de
+49 30 213085123
info@stiftung-berliner-mauer.de

Öffnungszeiten: Jeden Sonntag, 12–17 Uhr
und nach Vereinbarung

STIFTUNG
BERLINER
MAUER

Die Künstlerinnen

Lisana Makarova, Kiew
Kunsthandwerksmeisterin,
Ethnopsychologin

Daria Tiuiakpaieva, Kharkiv
Künstlerin, Fotografin,
Kunstpädagogin

Elena Kichkurno, Kharkiv
Designerin, Künstlerin

Olena Ivaskiv, Ternopil
Stellvertretende Direktorin
des methodischen Zentrums
für technische Hochschulen

**Maria und Natalia
Petschatnikov, Berlin**
Künstlerinnen

Eleonora Lieptsova, Kharkiv
Künstlerin, Printdesignerin

Olha Buravchuk, Odessa/Kiew
Künstlerin, Archäologin, Dozentin für Kunst-
geschichte und Kulturwissenschaften

Natalya Levchenko, Kiew
Architektin, Designerin

Natalya Nikitenko, Kharkiv
Modedesignerin

Eliza Iemelianova, Kharkiv
Künstlerin, Designerin

Tamara Romanova, Kiew
Künstlerin, Dekorateurin, Kunstpädagogin

Tetiana Kravhenko, Dnipro
Schuhdesignerin

Nataliya Kholodna, Kharkiv
Programmiererin,
Mathematiklehrerin

**Hanna Desiatnychuk-
Papushenko, Kiew**
Architektin, Designerin,
Künstlerin

Lina Fedorenko, Kiew
Architektin, Designerin,
Künstlerin

Zhanna Strizenko, Kiew
Künstlerin

Oksana Khashchevska, Ternopil
Designerin, Wandmalerei-Künstlerin

Tetiana Sklyar, Odessa/Berlin
Künstlerin

Vik Savi, Ternopil/Hamburg
Künstlerin

Natalya Pukhova, Kiew
Marketingexpertin, Künstlerin